

KARULA RAHVUSPARK

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslalal. Karula rahvuspargis koguti 2015. aasta külastajauuringu käigus 331 ankeeti.

Tulemused

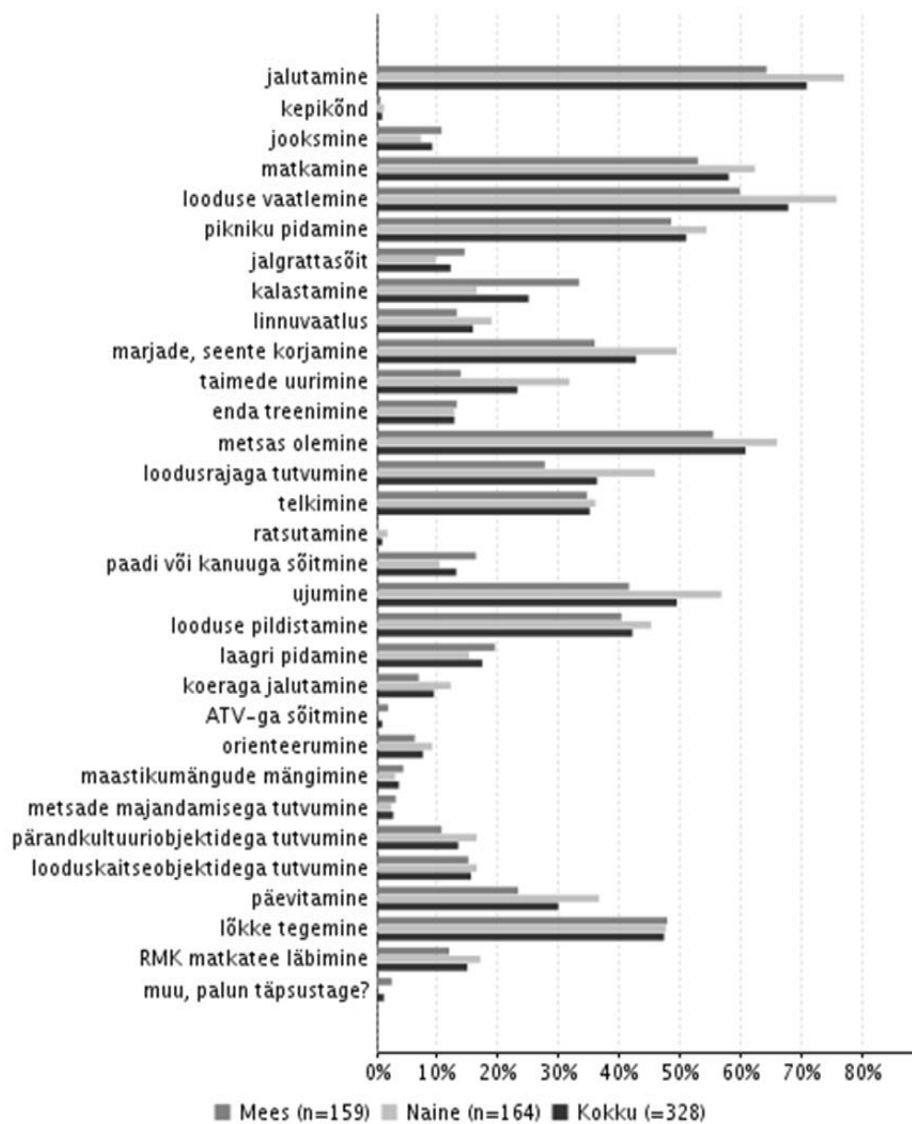
Karula rahvuspargi külastajatest 50% on naissoost ja 50% meessoost. 37% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 35–44 aastat, järgnevad 25–34-aastased (26%), 45–54-aastased (20%), 55–64-aastased (7%), 15–24-aastased (7%) ja üle 65-aastased (4%). Kõrgharidusega külastajaid oli 55%, keskeriharidusega 25%, keskharidusega 18%, põhiharidusega 2% ja algharidusega 1% vastanutest. Karula rahvuspargi külastajatest 95% elab Eestis, järgnevad Soome, Saksamaa, Iirimaa ja Venemaa (kõiki 1%). Kokku oli vastanute elukohariikidena nimetatud 10 välisriiki. Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (26%), Tartu linn (18%), Antsla vald (7%), Valga linn (6%), Võru linn (6%), Pärnu linn (4%), Karula vald (3%), Jõelähtme vald (2%).

Karula rahvusparki külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (63%), 6 või enama inimese seltskondasid oli 19% ja üksinda liikujaid 18% külastajatest. Vähemalt igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid külastajaid. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (52%) ja sõpradest (32%). Organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliente oli 1% (Tabel 1). Karula rahvuspark oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 65%, üks mitmest planeeritud sihtkohast 28% ja planeerimata sihtkoht, mis jäi teele 7% vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

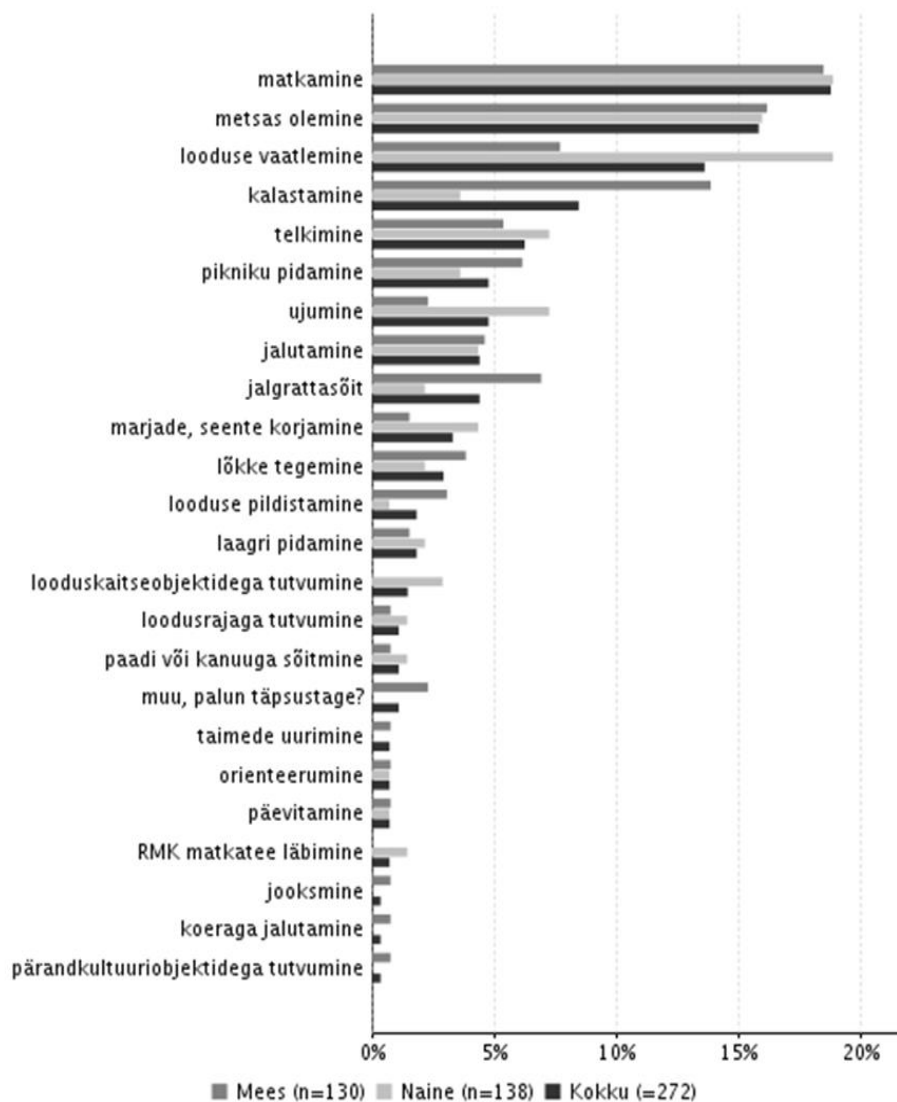
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	140	52
teised sugulased	15	6
sõbrad	86	32
töökaaslased	13	5
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	1	0
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	3	1
klubi, ühing vms	5	2
teised, kes?	4	1
Kokku	267	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, matkamine, pikniku pidamine, ujumine, lõkke tegemine, marjade-seente korjamine, looduse pildistamine (Joonis 1). RMK Matkatee läbimist märkis 15% külastajatest.

Joonis1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad matkamist, metsas olemist, loodus vaatlemist, kalastamist, telkimist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Karula rahvusparki enamkülastatavamad loodushoiuobjektid olid Ähijärve lõkkekoht (44% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Ähijärve teerada (41%), Mäekonnu vaatetorn (34%), Karula teabepunkt (28%), Ähijärve puhkekoht (25%), Õdri II lõkkekoht (24%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 3,91 objekti.

Karula rahvusparki külastusest 50% tehakse suvel (juuni-august), 19% kevadel (aprill-mai), 18% sügisel (september-november) ja 13% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 31% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 4,8 tundi (mediaan 4 tundi). Ööbijaid oli 69% ja nad viibisid alal keskmiselt 2,3 ööpäeva (mediaan 1 ööpäev). Ööbijatest 58% veetis alal ühe öö, 24% kaks, 6% kolm, 5% neli ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks RMK telkimisala või lõkkekohta (57%), järgnesid muud kohad (21%) ja majutusettevõtted (14%).

Esimest korda Karula rahvuspargis viibijaid oli 52% külastajatest, varasemalt oli ala külastanud 48% külastajatest. Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (86% vastanutest), samuti kasutatakse alal liikumiseks kõige enam sõiduautot (79%). 10% külastajatest kasutab alal liikumiseks jalgratast ja 6% liigub jalgsi. Külastajatest 64% said informatsiooni tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 38% RMK kodulehelt, 24% oli koht varasemast tuttav ja 18% kaartidelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha rahvuspargis ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 38% alal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 38,75 eurot külastuskorra kohta (mediaan 25,00 eurot). Kõige enam kulutati ostudele kauplustest ja ostudele bensiinjaamadest.

Külastajate tähtsaimad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, stressi maandamine, viibimine koos oma seltskonnaga.

Üldiselt hinnati rahvuspargi teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid rahvuspargi külastajad tuletegemiskohtade, teabepunkti, telkimisalade ja -kohtade, parkimiskohtade, lõkkepuude, jäätmemajanduse korralduse kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ala nauditavust, puutumata looduse kvaliteeti, maastiku vahelduvust, üldist puhtust ja turvalisust. Halvima hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavatele teenustele ja erivajadustega inimestega arvestavale taristule.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli küllaltki rahul või väga rahul 93% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavate teenuste ja vaatetornide hulgale. Karula rahvuspargi külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt.

88,2% külastajatest olid täiesti nõus või pigem nõus, et tänu Karula rahvuspargi seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu (9,8% arvamus puudub). Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Karula rahvuspargi võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,49 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).